

5. Сулима М. О. Етапи розвитку вітчизняного міжбанківського кредитного ринку [Текст] / М. О. Сулима, С. В. Андрос // Бізнес-інформ. – 2016. – № 7(2). – С. 134-136.

Юр А.О.

студентка,

Львівський національний університет імені Івана Франка

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

У період, коли рейдерське захоплення підприємств набуває інтенсивності та проявляється у формах поглинань та захоплень, конкурентної боротьби, корпоративних конфліктів та чимало інших правопорушень сфери підприємництва, особливу увагу необхідно приділяти системі менеджменту у розрізі адекватного та результативного протистояння впливу загроз зовнішнього середовища. Головною метою підприємства у цій сфері є своєчасна протидія та усунення негативних факторів та їх впливу на нормальне функціонування підприємства. Адже, лише це є основною передумовою створення дієвої системи фінансово-економічної безпеки на підприємстві.

Вважається, що фінансова безпека підприємства – це стан захищеності його інтересів на всіх рівнях фінансових відносин від впливу внутрішніх і зовнішніх загроз, який забезпечує його самозбереження та розвиток у поточній та стратегічній перспективах [1, с. 201].

Ефективне формування фінансово-економічної безпеки на усіх рівнях управління буде запорукою успішного розвитку та функціонування суб'єкту господарювання, а також і економіки загалом. Недостатня увага приділена даній проблемі не дає змоги підтримувати достатній рівень фінансово-економічної безпеки, що проявлятиметься відсутністю можливостей до створення та забезпечення необхідних умов ефективної економічної діяльності суб'єкта господарювання. Це спричинятиме загрози для його сталого розвитку та функціонування.

Фінансово-економічна безпека підприємства направлена на створення відповідних умов для виявлення та подолання кризових явищ у діяльності підприємства з метою реалізації поставлених ним статутних цілей і завдань [2, с. 78].

Найбільш важливими чинниками, які впливають на економічну безпеку підприємства, є: досконалість законодавчої бази, системи оподаткування, участь суб'єктів господарювання у роботі міжнародних ринків, інвестиційна привабливість певного регіону та держави загалом. Насамперед, така економічна безпека підприємства залежить від економічної безпеки держави, регіону, адже вона базується на їх фінансовому, сировинному та виробничому потенціалі, перспективах розвитку. Концепція багаторівневої економічної

безпеки підприємства дозволить передбачити та уникнути зовнішніх загроз підприємства [3, с. 306].

Отож, фінансово-економічній безпеці підприємства буде притаманний двоїстий характер, а саме: з однієї сторони, можливе її власне функціонування, з другої – вона може бути складовою економічної безпеки системи більш глобального рівня, що дозволить забезпечення виконання функцій певним регіоном та державою.

Варто зазначити, що фінансово-економічна безпека підприємства це, передусім, не лише тісна взаємодія з його внутрішнім середовищем, але й зі всіма суб'єктами його зовнішнього середовища, з котрими у підприємство формує свої взаємовідносини. Така безпека проявлятиметься ступенем гармонізації в часі та просторі усіх економічних інтересів підприємства із інтересами суб'єктів, котрі функціонують поза його межами.

Досягнення та підтримання бажаного рівня економічної безпеки в заданих межах дає змогу підприємству не тільки зберегти свою частку ринку або досягти зростання вартості, але й підвищити конкурентоспроможність своєї продукції. Наявність надійної системи безпеки на підприємстві дає змогу швидко виявити і локалізувати будь-які загрози його діяльності [4, с. 27].

Ймовірність підвищення ризику, а також його безпосередня присутність у сфері господарської діяльності підприємства сприяє погіршенню його фінансового стану. Таке явище часто приводить економічний суб'єкт до банкрутства. Тому важливо розробляти та реалізовувати систему фінансово-економічної безпеки, котра включатиме в себе різні складові, зосереджені на забезпечення сталої ефективності використання елементів матеріальних, трудових, фінансових, а також інформаційних ресурсів. Поряд з важливістю запровадження даної системи постає і проблема визначення її оцінки, та розроблення нових дієвих методів управління та шляхів забезпечення безперебійного її функціонування.

Таким чином, забезпечення фінансово-економічної безпеки треба розглядати як попередження виникнення збитків різного характеру та прояву несприятливих чинників в усіх напрямках діяльності підприємства. Механізм забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств є унікальним, адже повністю залежить від специфіки діяльності самого підприємства, системи його бухгалтерського обліку та ефективності роботи, а також низки інших чинників. Даним механізмом постає теоретичне обґрунтування послідовності дій, котрі необхідно здійснювати з метою забезпечення фінансово-економічної безпеки.

Вибір найбільш оптимального механізму забезпечення економічної безпеки підприємства сприяє підвищенню її рівня, де ефективна стратегія дасть змогу забезпечити фінансово-економічну безпеку підприємства, тобто необхідно опиратись на об'єктивні принципи розвитку фінансово-економічних відносин, чітко окреслювати мету та завдання усієї системи управління такого роду безпекою, направляти на створення та використання заходів з виявлення, розвитку і забезпечення позитивних процесів діяльності, а також попередження і усунення загроз сфери фінансово-економічних відносин.

Управління фінансово-економічною безпекою підприємства передбачає виконання таких головних завдань:

- 1) визначення таких фінансових інтересів підприємства, які є пріоритетними і першочергово потребують захисту;
- 2) розпізнання і прогнозування внутрішніх та зовнішніх небезпек;
- 3) діагностика й попередження кризових явищ;
- 4) розроблення необхідних заходів щодо забезпечення ефективної боротьби із загрозами фінансово-економічним інтересам підприємства та аналіз їх ефективності [5, с. 17].

Відповідно, під час розроблення плану фінансово-економічної безпеки підприємства необхідно звернути особливу увагу на такі складові, як суб'єкти, об'єкти, цілі та засоби їх досягнення, враховуючи потреби підприємства в розрізі внутрішнього та зовнішнього середовищ. Сюди варто додати також бажане значення показників по функціональним складникам безпеки, а також перебіг технологічних процесів у виробництві підприємства.

Отже, складна система, котра включатиме набір внутрішніх складових зорієнтованих для забезпечення ефективної реалізації ресурсів наявних у підприємства за кожним напрямом його діяльності є фінансово-економічною безпекою підприємства. Розглянувши її у контексті функціональних характеристик, можливо буде: а) забезпечувати контроль чинників, що, безпосередньо здійснюють вплив на стан функціональних складових підприємства та фінансово-економічну безпеку; б) здійснювати аналіз ресурсів – їх розподілу і використання, а також економічних показників, котрі відображатимуть рівень забезпечення функціонування підприємства; в) проводити аналіз процесів, котрі матимуть вплив на забезпечення фінансово-економічної безпеки; г) розробляти та запроваджувати заходи, що послугують посиленню фінансово-економічної безпеки підприємства в цілому.

Список використаних джерел:

1. Мулик Я.І. Сутність поняття «фінансова безпека підприємства»: систематизація наукових поглядів / Я.І. Мулик // Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. Серія Економічні науки. – Вінниця: ВНАУ, 2013. – Випуск 3 (80). – С. 195-207.
2. Фролов С.М. Управління фінансовою безпекою економічних суб'єктів / С.М. Фролов, О.В. Козьменко, І.І. Рекуненко, Н. А. Дехтяр – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2015. – 91 с.
3. Лазарева А.П. Фінансово-економічна безпека підприємства та механізм її забезпечення / А.П. Лазарева // Інноваційна економіка. – 2012. – № 32 (6). – С. 305–307.
4. Васильців Т.Г. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення: монографія / Васильців Т.Г., Волошин В.І., Бойкевич О.Р., Каркавчук В.В., [за ред. Т.Г. Васильцева]. – Львів: ВИДАВНИЦТВО, 2012. – 386 с.
5. Горячева К.С. Механізм управління фінансовою безпекою підприємства: Автореферат. – К.: Інститут економіки і прогнозування НАН України, 2006. – 17 с.